

Legionella Schijndel 2021 | Vraag en antwoord

1. **Wat is er aan de hand in Schijndel?**

Er zijn een aantal mensen ziek geworden van de legionella bacterie.

2. **Waar liepen deze mensen de bacterie op?**

Dat is nog niet bekend. De GGD doet onderzoek.

3. **Wanneer zijn de legionella besmettingen geconstateerd?**

Sinds 15 november ontving de GGD meer meldingen dan normaal rond deze tijd van het jaar.

4. **Wat is legionella?**

Legionella is een bacterie. Deze bacterie kan overmatig groeien in stilstaand water met een temperatuur tussen 20-50 graden (bijvoorbeeld in leidingwater).

5. **Word je ziek van legionella?**

De meeste mensen worden niet ziek van legionella. In uitzonderlijke situaties kan iemand ziek worden en een ernstige longontsteking krijgen. Deze infectie noemen we ook wel de veteranenziekte.

6. **Wat is de veteranenziekte of legionellose?**

De 'veteranenziekte' (ook wel legionellose genoemd) is een ernstige longontsteking die wordt veroorzaakt door de legionellabacterie. Deze bacterie werd in 1976 ontdekt tijdens een epidemie van longontsteking in Philadelphia (Verenigde Staten) onder oud-strijders uit het Amerikaanse legioen.

7. **Hoe herken je veteranenziekte of legionellose?**

De ziekte begint met snel opkomende koorts, spierpijn en een ziek gevoel. Gevolgd door longontsteking met hoge koorts boven de 39 °C. De patiënt hoest en is soms kortademig.

8. **Wat moet je doen als je deze symptomen hebt en in Schijndel woont of in Schijndel bent geweest?**

Neem direct contact op met de huisarts en meld dat er wellicht contact is geweest met legionella. De klachten zouden ook te maken kunnen hebben met covid-19. Sluit covid-19 uit met een coronatest bij de GGD.

9. Hoe raak ik besmet?

Je raakt besmet door verneveld water in te ademen. Dus als er kleine druppeltjes water met de legionella bacterie in de lucht zitten en je ademt die in.

Goed om te weten:

- Veteranenziekte of legionellose is niet besmettelijk van mens op mens.
- Van het drinken van besmet water krijg je geen legionellose.

10. Welke mensen lopen een groter risico?

De volgende personen lopen een groter risico om ziek te worden:

- zware rokers;
- ouderen; en
- mensen die geneesmiddelen gebruiken die hun afweer verstoren (bijvoorbeeld mensen die een transplantatie hebben ondergaan).

11. Wat zijn de verschijnselen bij een legionella-griep (de lichte vorm)?

Twee tot vijf dagen kun je last hebben van lichte griepachtige verschijnselen zoals: koorts, hoofdpijn, spierpijn en hoesten. De ziekte is in deze lichte vorm niet gevaarlijk. Hoewel deze klachten zonder behandeling kunnen overgaan, adviseren wij je toch altijd contact op te nemen met jouw huisarts.

12. Wat zijn de verschijnselen van de veteranenziekte (legionellose, de zware vorm)?

De ziekte begint met een snel opkomende hoofdpijn, spierpijn en een ziek gevoel, gevolgd door longontsteking met koorts boven 39 °C. De patiënt hoest en is soms kortademig. Soms zijn er ook neurologische verschijnselen zoals verwardheid en slaapzucht kunnen bij de ziekte passen. Een aantal patiënten heeft last van braken en diarree.

Veteranenziekte kan zeer ernstige gevolgen hebben, maar is door directe toediening van de juiste antibiotica goed te behandelen. Wel kan het, na genezing van de longontsteking, nog lang duren voor de patiënt weer helemaal is opgeknapt.

13. Wat kun je doen / Waar kun je op letten?

Heb je klachten? Neem dan contact op met je huisarts. Juist wanneer jouw Covid-test negatief is, zou een legionellabesmetting de oorzaak van de klachten kunnen zijn. Onderzoek op deze besmetting kan eenvoudig en gebeurt middels een urinetest. De GGD informeerde huisartsen en ziekenhuizen om alert te zijn op mensen met legionella om snel met een adequate diagnostiek en behandeling te kunnen beginnen. Een legionellabesmetting is over het algemeen goed te behandelen, zeker als het in een vroeg stadium ontdekt wordt.

14. Waar komt de legionellabacterie voor?

De legionellabacterie zit in de grond en in het (leiding)water, maar in zulke kleine aantallen dat de bacterie geen gevaar vormt. De legionellabacterie vormt pas een probleem als zij zich heeft kunnen vermenigvuldigen. Dit kan vooral in stilstaand water of water met een temperatuur tussen de 20-50 °C (optimaal is 37 °C).

15. Wat is de incubatietijd?

De tijd tussen de besmetting (dus het in aanraking komen met de bacterie) en het optreden van de eerste ziekteverschijnselen. Deze periode ligt tussen de 2 - 14 dagen, gemiddeld 5 – 6 dagen.

16. Hoe is de 'veteranenziekte' te behandelen?

De veteranenziekte is goed te behandelen, zeker als je er snel bij bent.

Het is wel een ernstige aandoening en naar schatting overlijdt 10% van de patiënten met de ernstige variant bij wie een opname noodzakelijk is. Hoe sneller de juiste antibiotica wordt gestart, die elke huisarts kan voorschrijven, des te lager is het risico van overlijden. Genezing duurt dan gemiddeld nog enige weken.

17. Waarom zijn de fonteinen uitgezet?

De legionella bacterie komt voor in leidingwater. Uit voorzorg zijn fonteinen uitgezet omdat deze leidingwater sproeien.

18. Wat kan ik thuis doen om de kranen in mijn eigen huis veilig te gebruiken?

De waterleidingen thuis zijn niet de aannemelijke bron van deze uitbraak. Maar het is altijd goed om na te gaan of jouw boiler of combiketel op tenminste 60 graden is afgesteld. Gebruikte je kranen langer dan 1 week niet? Spoel de leidingen dan 5 minuten door in een goed geventileerde ruimte. Dit doe je bijvoorbeeld door het raam te openen, de douchekop in emmer water open te zetten en zelf ruimte verlaten.

19. Moet ik een mondkapje dragen om mezelf tegen legionella te beschermen in Schijndel?

Legionella besmettingen vinden plaats via kleine waterdruppeltjes via de lucht. De meeste mensen worden gelukkig niet besmet. Bovendien worden de meeste besmette personen niet ziek. De kans dat men ziek wordt door de 'reguliere' lucht in Schijndel is nog steeds erg klein. Het dragen van mondkapjes om legionella te voorkomen wordt daarom niet geadviseerd.

Voor meer informatie: [Legionellose | LCI richtlijnen \(rivm.nl\)](#)